

Psykiatriska symtom hos barn och unga

Av: Klas Wiberg, psykolog, specialist i neuropsykologi 2021

Lessebo kommun
Lätt att komma hem.

Sammanfattning

- Vad är ett psykiatriskt symtom?
- Vilka barn har mest psykiatriska symtom?
- Vilka är de tidiga tecknen på psykiatriska symtom hos barn?
- Har psykiatriska symtom hos barn och unga ökat?
- Hur hanterar vi barn med oro och nedstämdhet?
- Hur ska ni använda denna informationen?
- Var går gränsen mellan skola och andra verksamheter?

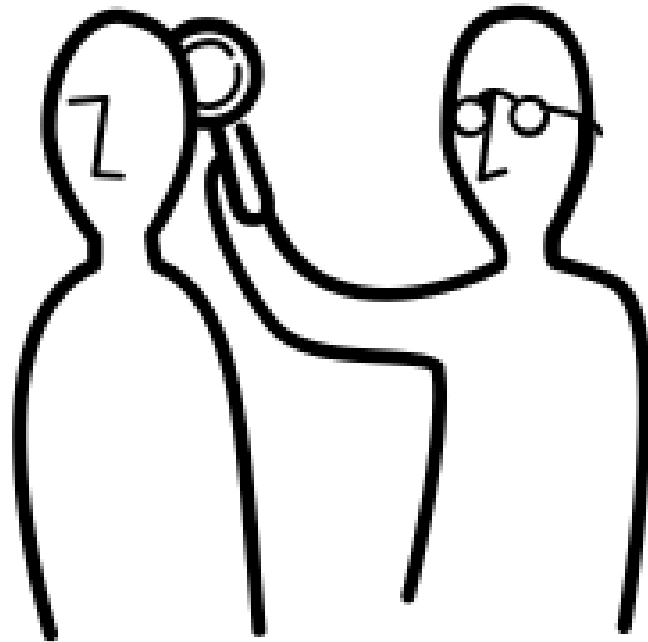

Vad är ett psykiatriskt symtom?

- Betydande förändringar i tänkande, känslor och/eller beteende.

OCH

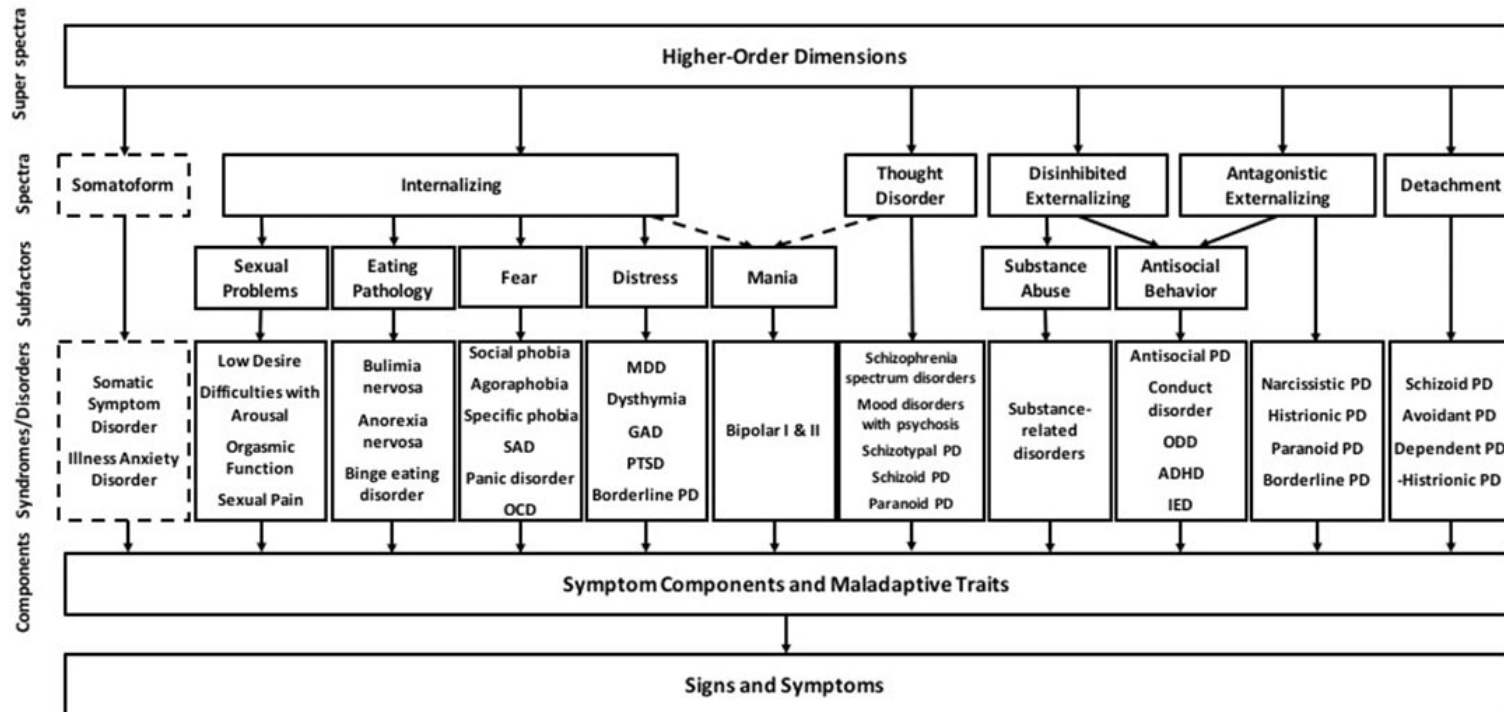
- Funktionsnedsättning och/eller problem med att fungera i sociala, arbete/studier eller familjeaktiviteter.

Lessebo kommun

Lätt att komma hem.

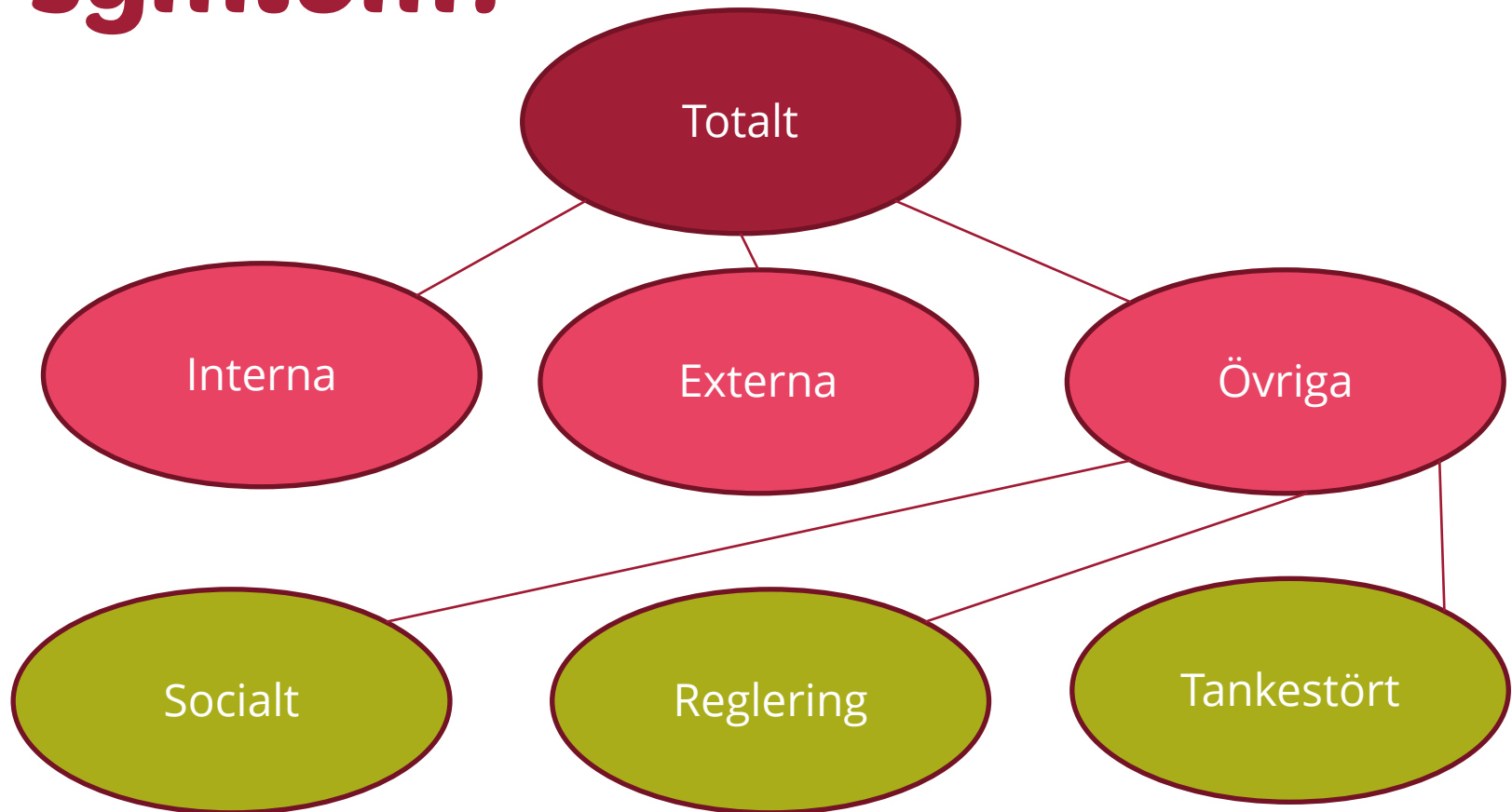
Vad är ett psykiatriskt symptom?

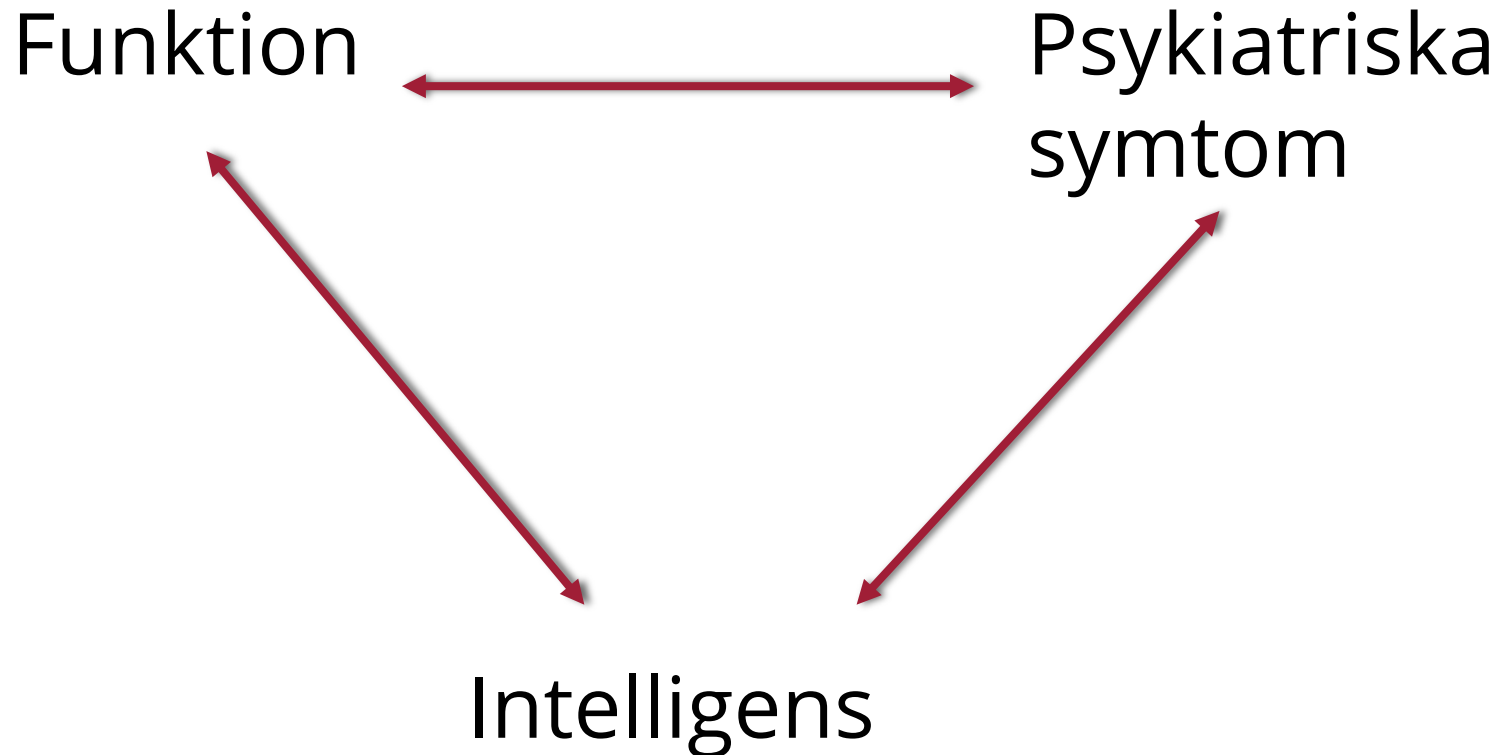
Ruggero, C. J., Kotov, R., Hopwood, C. J., First, M., Clark, L. A., Skodol, A. E., Mullins-Sweatt, S. N., Patrick, C. J., Bach, B., Cicero, D. C., Docherty, A., Simms, L. J., Bagby, R. M., Krueger, R. F., Callahan, J. L., Chmielewski, M., Conway, C. C., De Clercq, B., Dornbach-Bender, A., Eaton, N. R., ... Zimmermann, J. (2019). Integrating the Hierarchical Taxonomy of Psychopathology (HiTOP) into clinical practice. *Journal of consulting and clinical psychology, 87*(12), 1069–1084. <https://doi.org/10.1037/ccp0000452>

Vad är ett psykiatriskt symtom?

Triaden

Vad är psykisk hälsa/ohälsa?

Psykisk hälsa

Psykisk ohälsa

Psykiatri

Lessebo kommun

Lätt att komma hem.

Vad är ett psykiatriskt symtom – hos barn och unga?

Vad är ett psykiatriskt symtom -

- ADHD
- Autism
- Depression
- PTSD
- Schizofreni
- Smärtsyndrom
- Ångest
- Ätstörningar

Vilka barn har mest psykiatriska symtom?

- Vilket som helst
- Låg vs hög
- Varierar över tid
- Riskgrupp: NP, låg klass, missbruk hos föräldrar, ärftlighet

Har psykiatriska symtom hos barn och unga ökat?

- Nej (troligen inte)
- Andelen barn som är registrerad hos BUP har ökat – resurserna ökat sedan 70-talet.
- Antalet barn som får psykiatrisk diagnos har ökat – ökade resurser.
- Enligt nationella folkhälsoundersökningarna ökar inte ohälsan.
- Suicid hos barn ökar inte.

Vad är ett psykiatriskt symtom – tidiga tecken

Hur hanterar vi barn med oro och nedstämdhet?

Var en vanlig bra pedagog!

Funktion = Hälsa

Förutsägbarhet

Vänlighet

Anpassningar

Kontakt med elevhälsoteamet

Prevention – exempelvis PAX i skolan

Hur hanterar vi barn med oro och nedstämdhet?

- Lugna
- Få dem att fortsätta kämpa.
- Kortsiktiga mot långsiktiga åtgärder
- Bygg relation med barnet
- Blir inte bättre av att vara hemma (om det inte rör sig om mobbing).
- Lär barnet hälsosamt sätt att hantera livet.
- Gör roliga saker.
- Se till att eleven lyckas så bra som möjligt i ämnena.
- God kontakt med föräldrar, ofta.

Lessebo kommun

Lätt att komma hem.

Hur hanterar vi barn med oro och nedstämdhet?

- Förutsägbarhet
- Visa värme och omtanke
- Reagera på samma sätt mot barnet varje gång
- Se till att barnet är säkert, exempelvis att det finns rastvakt eller staket
- Klandra eller anklaga inte barnet för något som hen har gjort eller känt.
- Respektera när barnet inte vill prata.

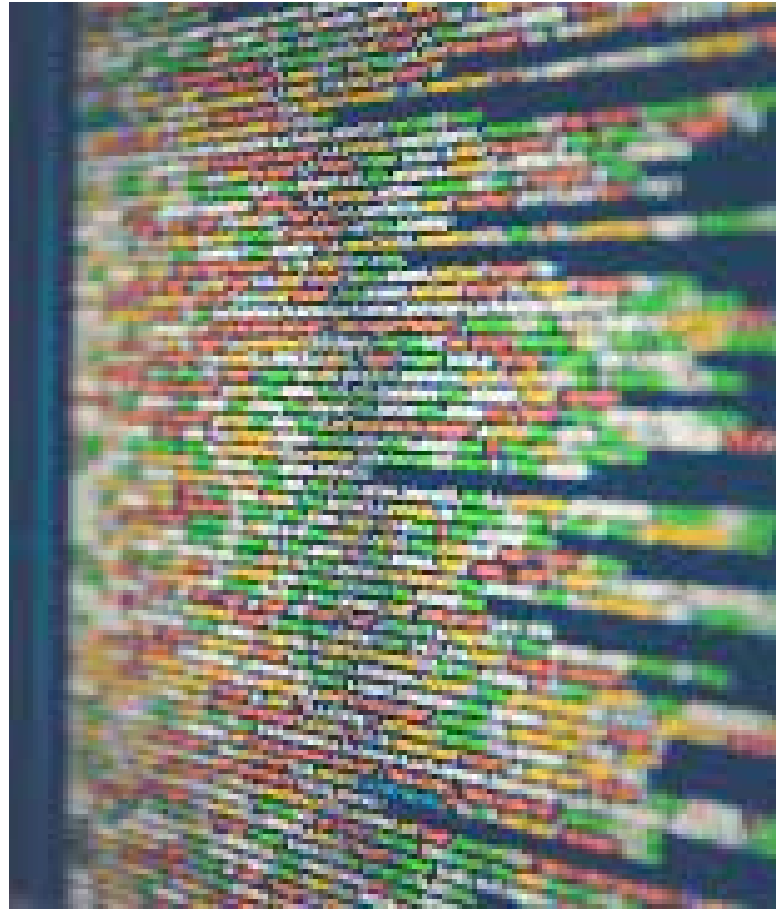

Lessebo kommun

Lätt att komma hem.

Hur ska ni använda denna informationen?

- Förståelse
- Fokus på vårt uppdrag
- Larma när stora bekymmer eller många små.
- Anpassa för eleverna

Var går gränsen mellan skola och andra verksamheter?

- Prevention
- Remitterar
- Behandlar lindriga-måttliga
- Anpassar
- Samarbetar
- INTE: utreder (IF), medicin, specialistkunskap

Sammanfattning

- Psykiatriska symtom är vanliga tecken som drabbar alla, olika nivåer
- Alla barn drabbas, vissa större risk.
- Tidiga tecken är: konc.-problem, tillbakadragenhet, lågt fungerande (socialt...)
- Psykiatriska symtom troligen INTE barn
- Vanligt gott arbete - viktigt preventivt
- Vara lugna och förstå - viktigt preventivt
- Terapeutisk behandling = inte skolan

